

Nr 85.

Av fröken **Hesselgren m. fl.**, om höjning av arvoden för vissa lärare vid gymnastiska centralinstitutet.

I årets statsverksproposition, åttonde huvudtiteln punkt 199, föreslås anslag till avlöningar vid gymnastiska centralinstitutet.

Vid gymnastiska centralinstitutet finnas fyra icke-ordinarie lärare i gymnastik samt i lek och idrott, två manliga och två kvinnliga. De manliga åttjuga arvoden med 7.500 kronor och de kvinnliga med 6.300 kronor.

Direktionen över gymnastiska centralinstitutet hemställde i sina anslagsäskanden för budgetåret 1941/42 om höjning av de kvinnliga lärarnas arvoden med 1.200 kronor till 7.500 kronor. Direktionen anförde därvid bland annat följande.

Vid bestämmande av arvoden för de kvinnliga lärarna hade avsikten varit att som lärare till institutet under begränsad tid kunna knyta gymnastiklärare vid läroverken för att därigenom uppnå en samverkan mellan institutet och läroverken. Arvodenas storlek hade utmätts med hänsyn till de dåvarande gymnastiklärarlönerna. Sedan genom den senaste löneregleringen gymnastiklärarnas vid läroverken löner höjts, vore arvoden för nu ifrågakvarande lärare vid institutet omkring 1.000 kronor lägre än vid läroverken. Detta förhållande komme att göra det omöjligt för institutet att erhålla sådana kvalificerade lärarkrafter, som erfordrades. Arvoden borde därför höjas med 1.200 kronor till 7.500 kronor, varigenom de skulle bli lika stora som arvoden för motsvarande manliga lärare.

Beträffande förslaget om höjning erinrade statskontoret, att frågan behandlats även i 1938 års åttonde huvudtitel (sid. 537), därvid departementschefen anförde, att spörsmålet så nära sammanhängde med pågående allmänna översyn av gällande avlöningsbestämmelser, att han icke ansåge sig kunna till isolerat övervägande upptaga detsamma. Ämbetsverket ansåge därför, att tjänsteförteckningssakkunnigas förslag borde avvaktas.

År 1938 gällde det även fråga om de ordinarie lärarinnornas löneställning. Det torde väl närmast vara dessa lärarinnors löneställning, som är föremål för tjänsteförteckningssakkunnigas övervägande. Förslag till arvoden för olika befattningshavare lärar icke tjänsteförteckningssakkunniga komma att framlägga.

Allmänna lönenämnden, som också yttrat sig över direktionens anslagsäskanden, erinrade att undervisningsväsendets lönenämnd i ett utlåtande den 3 december 1937 icke haft något att erinra mot direktionens förslag om höjning av de två gymnastiklärarinnornas arvoden, samt förklarade sig vara

av den uppfattningen, att en höjning vore befogad och nödvändig med hänsyn till de löner, som numera utginge till gymnastiklärarpersonalen vid de statliga läroanstalterna. En dylik justering av arvodesbeloppen borde kunna ske utan hinder av att frågan om uppflyttning till högre lönegrad av de ordinarie kvinnliga lärartjänsterna vid institutet ännu icke vunnit sin lösning. Under återopande av det anförda tillstyrkte lönenämnden direktionens förslag.

Föredragande departementschefen anför beträffande denna fråga:

»På grund av de senare årens löneregleringar för bland annat gymnastiklärare vid läroverksväsendet har proportionen mellan arvodena till kvinnliga icke-ordinarie lärare vid centralinstitutet och motsvarande löneförmåner till lärarpersonalen vid läroverksväsendet förskjutits till nackdel för centralinstitutets lärare, och svårigheter föreligga onekligen med hänsyn härtill att på ett tillfredsställande sätt rekrytera dessa för gymnastikhögskolan så viktiga tjänster. I likhet med lönenämnden finner jag skäl föreligga för en uppräknig av arvodena till de kvinnliga icke-ordinarie lärarna vid centralinstitutet. Under nuvarande förhållanden kan jag likväl icke framlägga förslag till en sådan arvodesreglering.»

Departementschefen har sålunda funnit sakliga skäl tala för bifall till institutets framställning men likväl icke ansett sig kunna framlägga förslag i ämnet för riksdagen. Emellertid synas statsfinansiella skäl icke kunna återopas med hänsyn till den ringa merkostnad, varom här kan bli fråga. Icke heller synes det av principiella skäl i övrigt försvarligt att uppskjuta en arvodesreglering av den ringa omfattning, som föreslagits, då de sakliga skälen äro så starka som här är fallet. Det kan icke vara rimligt att lärarlönerna vid en anstalt, som har att utbilda gymnastiklärare, skola vara väsentligt lägre än de löner, de utexaminerade lärarna kunna påräkna på samma ort. Detta måste givetvis äventyra för att icke säga omöjliggöra en god lärarrekrutering till centralinstitutet. Till jämförelse må nämnas, att en ordinarie kvinnlig gymnastiklärare vid ett stockholmsläroverk med 34 veckotimmars tjänstgöring, vilket torde vara det för stockholmsläroverken normala, i *lägsta* löneklassen åtnjuter en lön av 8.111 kronor jämte rörligt tillägg efter 15 %, numera även kristillägg efter 4 %, tillhoppa alltså 9.652 kronor. Härtill kan komma ytterligare högst omkring 650 kronor jämte därå belöpande rörligt tillägg och kristillägg såsom ersättning för arbete med fri-luftsverksamheten. Efter den uppräknig med hänsyn till bortfallande dyrtidstillägg, som i propositionen föreslagits, skulle ifrågavarande kvinnliga lärare vid centralinstitutet erhålla 8.000 kronor vardera, medan motsvarande manliga lärare skulle erhålla 9.500 kronor vardera. I enlighet med institutets förslag synas de kvinnliga lärarnas arvoden böra uppräknas till samma storlek som de manligas eller till 9.500 kronor. Kostnadsökningen i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag skulle följaktligen bli 3.000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställa vi,

att riksdagen må bestämma arvoden för icke-ordinarie kvinnliga lärare i gymnastik samt i lek och idrott vid gymnastiska centralinstitutet till 9.500 kronor och med anledning därav höja det av Kungl. Maj:t äskade anslaget till avlöningar vid institutet med 3.000 kronor.

Stockholm i januari 1941.

Kerstin Hesselgren.

Ruth Gustafson.

Ebon Andersson
i Stockholm.